

VUOSIRAPORTTI 2012

1. Toteuttaja: Suomen Sikayrittäjät ry

2. Hankkeen nimi ja tunnus: Sikojen hyvinvoinnin edistäminen – tiedonvälityshanke

Dnro. 1915/3560-2010

Hanke nro. 10149

3. Yhteenveto hankkeesta

Sikojen hyvinvoinnin edistäminen - tiedonvälityshankkeen kautta välitetään tietoa sikojen hyvinvoinnista, siihen vaikuttavista tekijöistä sekä hallitusta lääkkeiden käytöstä kaikille eläinten kanssa päivittäin työskenteleville henkilöille. Hankkeen toteuttamisaikana (2010-2013) järjestetään seminaaritalaisuuksia seuraavista aiheista: 1) Sikojen hyvinvointi, 2) Sikojen hyvinvoinnin edistämistoimenpiteet ja 3) Hallittu lääkkeiden käyttö sioilla. Hallittu lääkkeiden käyttö kokonaisuus luennoidaan kahdessa osassa. Hanke toimii kuuden ELY-keskuksen alueella: Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa, Satakunta ja Varsinais-Suomi. Tiedonvälitysseminaareja järjestetään hankealueella 2-3 ELY-keskusaluetta kohti niin, että päiviä on yhteensä noin 60 kpl. Pohjanmaan alueella vähintään yksi jaksoista järjestetään ruotsiksi.

3.1 Yhteenveto vuodesta 2012

Kevään 2012 aikana valmisteltiin tulevan syksyn seminaarikiertuetta. Syksyllä 2012 järjestettiin hankkeen kolmas seminaarikiertue: Hallittu lääkkeiden käyttö. Tilaisuuksia järjestettiin jälleen 15, joista kaksi ruotsinkielisenä. Osallistujia oli 772. Ennen varsinaisia seminaarikiertueita järjestettiin luennoitsijoiden ja hankkeen ohjausryhmän yhteinen päivä, jossa käytiin läpi suunniteltu luentokokonaisuus. Sidosryhmiin pidettiin yhteyttä myös suunniteltaessa seminaarien sisältöä. Hankkeen työntekijät osallistuivat vuoden aikana sidosryhmien järjestämiin tuottajatilaisuuksiin ja hankeasioista kirjoitettiin yhteistyötahojen asiakaslehdissä.

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

Hankesuunnitelmassa tiedonvälityshankkeelle asetettiin seuraavia tavoitteita:

Hankkeen tavoitteena on välittää tietoa sikojen hyvinvoinnista ja lääkinnästä. Hankkeen kautta välitetään tietoa ja sitä kautta avustetaan sikayrittäjiä ja eläintenhoitajia tunnistamaan eläinten hyvinvointiin liittyviä tekijöitä. Lisäksi sikayrittäjien kanssa keskeisiä sidosryhmiä tiedotetaan asiasta.

4.2 Hankkeen toteutus

a) Aikataulu ja toteutus

Tammikuussa hankepäällikkö osallistui Maataloustieteen Päiville Helsingissä. Hankepäällikkö ja –johtaja osallistuivat lääkityslainsäädännön uudistumista käsittelevään palaveriin maa- ja metsätalousministeriöllä sekä HKAgrin tuottajapäiville Hämeenlinnassa. Tammikuussa järjestettiin hankkeen ohjausryhmän kokous ja hankepäällikkö osallistui Snellmanin tuottajapäiville Seinäjoella.

Helmikuun 3. päivä hanke ja Sikayrittäjät järjestivät Sarkamessujen yhteydessä sikaseminaarin sekä virikemateriaalikilpailun.

Seminaariohjelma:

9.45 Sikaseminaarin avaus, Ari Berg, Suomen Sikayrittäjät ry:n toiminnanjohtaja

10.00-10.45 Kanadalainen sikatalous, Kathy Zurbrigg

Kathy toimii Kanadan Ontariossa maatalousministeriön eläinlääkintäosastolla. Hän työskentelee sikatuottajien kanssa ja suunnittelee ratkaisuja, jotka edistävät sikojen hyvinvointia ja minivoivat työpanoksia. Hän luennoi kanadalaisen sikatuotannon tavoista, haasteista ja innovaatioista.

10.45-11.00 Virikkeiden merkitys sikojen hyvinvoinnille ja virikekilpailun esittely

Terhi Jääskeläinen, Sikojen hyvinvoinnin edistäminen, hankepäällikkö

13.00-13.35 Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskisen keskustelutilaisuus

(vain Suomen Sikayrittäjät ry:n jäsenille)

Suomen Sikayrittäjät ry:n pj:n Martin Ylikännön puheenvuoro

Ministeri Jari Koskisen puheenvuoro

Keskustelu

13.40 Virikemateriaalikilpailun palkintojen jako päälavalla

Kilpailuun osallistui yhteensä 9 erilaista virikettä, joista voittajaksi valittiin Esko Viholaisen kehittämä Makunaru. Voittaja ratkaistiin yleisöäänestyksen ja tuomariäänten perusteella. Tuomaristoon kuului Susanna Ahlström (MMM), Martti Hassila (Snellman), Pirjo Kortensniemi (ETT) sekä Taina Mikkonen (Evira).

Helmikuun aikana valmisteltiin hankkeen kolmas maksuhakemus sekä muutoshakemus (jatko aika 30.6.2013 asti sekä ulkomaanmatka Ruotsiin). Hankepäällikkö osallistui Vastuullinen Sikatalous hankkeen ilmanvaihtoihaiseen seminaariin Huittisissa 15.2.

Helmikuun 16. päivä järjestettiin Helsingissä Uusia virikeinnovaatioita sikaloille - hankkeen ensimmäinen ohjausryhmän kokous. Hankepäällikkö kuuluu yliopiston hankkeen ohjausryhmään. Helmikuussa pidettiin myös ensimmäinen puhelinkokous liittyen Hallittu lääkkeiden käyttö aihekokonaisuuteen ja luentopäivien sisältöön.

Maaliskuun 13. ja 14. päivä hankepäällikkö osallistui Ruotsissa eläinten terveydenhuoltoseminaariin. Maaliskuussa työstettiin Hallittu lääkkeiden käyttö päivien kokonaisuutta ja suunniteltiin ensimmäisen päivän sisältöä, sekä kartoitettiin mahdollisia luennoitsijoita. Loimaalla järjestettiin toisen seminaaripäivän aihealueeseen liittyvä sikojen havainnointiluento sikatilojen ulkomaalaisille työntekijöille. Englanninkieliset luennot luennoi hankepäällikkö. Hankepäällikkö osallistui myös Evirassa järjestettyyn keskustelutilaisuuteen liittyen sikojen suojeluasetuksen päättyviin siirtymäaikoihin.

Huhtikuussa tiedotettiin hankkeen saamasta jatkoajasta ja toiveiden mukaan järjestettävistä kertaustilaisuuksista Maaseudun Tulevaisuudessa ja Landsbygdens Folkissa. Kesän Okra-messujen osaston ohjelman suunnittelu aloitettiin. Hankejohtaja osallistui Helsingin yliopiston Welfare Quality hankkeen ohjausryhmän kokoukseen 18.4. Hankepäällikkö esitteli hankkeen kuulumiset Suomen Sikayrittäjien vuosikokouksessa Hämeenlinnassa 19.4.

Toukokuussa hankepäällikkö osallistui Eläinten terveydenhuollon ETU-seminaariin. Syksyn koulutuskiertueen ohjelma viimeisteltiin ja tilaisuuksiin etsittiin luennoitsijoita. Toukokuussa pidettiin palaveri Eviran ylitarkastajien kanssa ja sovittiin heidän osallistumisestaan ja valmistelupanoksesta syksyn luentokiertueelle. Hankepäällikkö ja -johtaja osallistuivat valvontoihin liittyvään palaveriin ministeriöllä.

Kesäkuussa palautettiin hankkeen 4. maksuhakemus. Hankepäällikkö osallistui ProAgrian tulosseminaariin. Lisäksi hankepäällikkö osallistui eläinten hyvinvoinnintuen tulkintoihin liittyvään palaveriin Maaseutuvirastolla. Syksyn seminaarikiertueen luentokalenteri, päivämäärineen ja paikkakuntineen valmistui. Tilavaraukset seminaaritalaisuuksia varten saatiin valmiiksi. Pääluennoitsijoiden osalta aikataulutus lähes valmis, viranomaispuolen luentojen varmistaminen jatkui vielä heinäkuussa.

Heinäkuussa hanke osallistui Okra-maatalousnäyttelyyn Oripäässä. Messuosastolla olivat mukana ETT Sikavan työntekijät kahtena näyttelypäivänä. Yliopiston viriketutkimushanketta esiteltiin kuvin ja paikalle tuoduin virike-esimerkkien avulla. Tulevaa syksyn seminaarikiertueetta markkinoitiin ja verkkoilmoittautuminen avattiin.

Elokuussa hankepäällikkö valmisteli oman osuutensa lääkityspäivien luennoista ja kävi läpi muiden valmistelemaa materiaalia. Lisäksi ilmoittautumisia otettiin vastaan ja

tilavarauksia varmistettiin ja vahvistettiin. Hankepäällikkö osallistui Uusia virikeinnovaatioita sikaloille -hankkeen ohjausryhmän kokoukseen ja kävi luennoimassa sikojen havainnoinnista Ilmajoella maatalouslomittajaopiskelijoille.

Syyskuun alussa (6. päivä) järjestettiin Seinäjoella luennoitsijoiden ja ohjausryhmän jäsenille yhteinen päivä, jossa käytiin läpi seminaarikiertueen sisältö. Keskusteltiin tarvittavista muutoksista luentojen sisältöön ja hiottiin luentoja niin, ettei päällekkäisyyksiä esiintyisi. Päivän jälkeen hankepäällikkö päivitti luennot tarvittavilta osin ennen lokakuussa alkavaa seminaarikiertuetta. Materiaali muokattiin myös luentomateriaalimuotoon ja toimitettiin painoon. Tulevaa seminaarikiertuetta mainostettiin vielä Maaseudun Tulevaisuudessa ja Landsbygdens Folkissa. Eläinsuojelulain uudistuksen aloitusseminaari järjestettiin Helsingissä 27.9, hankepäällikkö osallistui tilaisuuteen.

Lokakuun 4. päivä alkoi syksyn seminaarikiertue. Syksyn aikana seminaareja järjestettiin hankealueella 15, joista 2 ruotsinkielellä. Luennoitsijoina toimivat eläinlääkärit Helsingin yliopistolta ja Eläintautien torjuntayhdistykseltä, lisäksi viranomaisluentoja pitivät Eviran ylitarkastajat ja aluehallintoviraston läänineläinlääkärit.

Hankealueen seminaarikalenteri:

Lokakuu

to 4.10 Seinäjoki
ti 9.10 Huittinen
ke 10.10 Salo
ti 16.10 Loimaa
ti 23.10 Pedersöre
ke 24.10 Korsholm
ke 31.10 Kauhava

Marraskuu

to 1.11 Kannus
ti 6.11 Hankasalmi
ke 7.11 Viitasaari
ti 13.11 Kangasala

Joulukuu

ti 4.12 Laitila
ke 5.12 Kankaanpää
ti 11.12 Virrat
to 13.12 Kauhajoki

Seminaaripäivän ohjelma:

9:30-9:40 Tilaisuuden avaus
9:40-10:20 Mitä ovat lääkkeet ja miten niitä käytetään?
10:20-10:50 Miksi lääkkeitä tarvitaan?
10:50-11:30 Milloin ja miten lääkitä eläimiä?
11:30-12:30 Lounas
12:30-13:15 Lääkkeiden käytön haitat (viranomainen)
13:15-13:45 Lääkekirjanpito, laki (viranomainen)
13:45-14:10 Lääkekirjanpito, Sikava
14:10-14:40 Sian lopettaminen ja raadon hävitys
14:40-15:00 Ajankohtaista sikojen tarttuvista taudeista

Lokakuussa hanketyöntekijät osallistuivat Atrian tuottajapäiville Ikaalisissa. Hankepääällikkö osallistui Tuotantoeläinten hyvinvointiyhdistyksen seminaaritalaisuuteen Jyväskylässä 24.10 ja luennoi siellä alustuksen aiheeseen ”Käytännön ratkaisut edistämään hyvinvointia sikatilalla”.

Marraskuussa seminaarikiertue jatkui. Hankkeen viides maksatushakemus palautettiin. Hankkeen jatkoa mietittiin: lainsäädäntö ei valmistu luennoitavaksi alkuperäisen suunnitelman mukaisesti keväällä 2013 ja lääkityskokonaisuudesta kaivataan kirjallista materiaalia. Hankesuunnitelman muutoksista ja mahdollista jatkoajan anomisesta keskusteltiin ELY:n Hanna Mäkimantilan ja yhdistyksen johtokunnan kanssa. Hankkeen johtaja osallistui Welfare Quality-hankkeen ohjausryhmän kokoukseen Helsingissä 29.11.

Joulukuussa järjestettiin viimeiset seminaarit ja lähetettiin todistukset kaikille tilaisuuksiin osallistuneille. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui vielä joulukuussa. Kokouksessa päätettiin, että hankesuunnitelmaa päivitetään ja hankkeelle haetaan jatkoaikaa.

Seminaarikiertueen hankealueen tilaisuuksiin osallistui yhteensä 772 henkilöä. Suurin osa osallistujista oli alueen tuottajia ja tilojen työntekijöitä. Lomittajia osallistui yhteensä noin 90. Seminaaripäivän sisällöstä saatiin hyvää palautetta. Eläinterveydenhuoltoa tekeviä eläinlääkäreitä varten päivän luentomateriaali on ladattu Sikavan eläinlääkärisivuille.

Hankepääällikkö on kirjoittanut pyydettäessä hanketta ja sikojen hyvinvointia käsitteleviä artikkeleita sidosryhmien asiakaslehtiin.

b) resurssit

Hankkeella on päätoiminen hankepääällikkö Terhi Jääskeläinen. Hankkeen johtajana toimii Suomen Sikaryrittäjät ry:n toiminnanjohtaja Ari Berg.

c) kustannukset ja rahoitus

Vuoden 2012 kokonaiskustannukset olivat 113 392,11 €. Yksityisen rahoituksen osuus laskutettiin ETT Sikavalta kokonaisuudessaan edellisen vuoden aikana. Maksuhakemuksia toimitettiin vuoden aikana kolme.

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeen tärkeimpänä yhteistyökumppanina ovat lihatalot sekä ETT-Sikava. Muina yhteistyötahoina ovat hankealueella ja sen ulkopuolella toimivat hankkeet, tavoitteena on yhteistyötä tehden välttää aihekokonaisuuksiltaan ja ajankohdiltaan päällekkäisten tilaisuuksien järjestämistä.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hankkeen toteutusta jatketaan hankesuunnitelman mukaisesti.

6. Allekirjoitukset ja päiväys

Ari Berg, hankkeen johtaja

Terhi Jääskeläinen, hankepäällikkö